

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області

Про роботу транспорту

Економічна доповідь

Чернівці

Комплексна економічна доповідь „Про роботу транспорту” підготовлена фахівцями відділу статистики нефінансових послуг за участю спеціалістів відділів статистики будівництва, капітальних інвестицій та інвестицій зовнішньоекономічної діяльності, статистики енергетики та зовнішньої торгівлі, статистики соціально-трудових відносин, статистики цін, сільського господарства та навколишнього середовища.

При підготовці комплексної економічної доповіді «Про роботу підприємств транспорту» використані зведені дані державних статистичних спостережень за ф. №2-тр «Звіт про роботу автотранспорту», ф.№31-авто «Звіт про перевезення автомобільним транспортом вантажів за видами вантажів та пасажирів за видами сполучення», ф. №51-авто «Звіт про перевезення вантажів та пасажирів автомобільним транспортом», фю.№1-ПВ «Звіт з праці», ф.№2-інвестиції «Капітальні інвестиції», ф.№10-ЗЕЗ «Звіт про прямі іноземні інвестиції», ф.№9-ЗЕЗ «Звіт про експорт-імпорт послуг», індивідуальні індекси цін і тарифів на товари та послуги, адміністративні дані за ф.№1-ДГ «Звіт про наявність автомобільних доріг та їх благоустрій», ф.№1-ДТП «Звіт про дорожньо-транспортні пригоди», інформація Головного управління регіонального розвитку, архітектури та інфраструктури облдержадміністрації, Чернівецького навчально-координаційного центру з питань організації діяльності автомобільного транспорту ”Чернівецький центр автомобільного транспорту”, служби автомобільних доріг у Чернівецькій області і управління праці та соціального захисту населення Чернівецької міської ради, матеріали про виконання Програми економічного і соціального розвитку Чернівецької області за 2014р.

Умовні позначення та скорочення, що використані у доповіді:

грн. – гривня

тис. – тисяча

млн. – мільйон

р. – рік

км² – квадратний кілометр

пас. км – пасажиро-кілометр

т – тонна

т км – тонно-кілометр

Придбати доповідь можна за адресою:
кімната 411, вул. Головна, 249-а, м. Чернівці,
тел: (037) 58 15 80, (037) 4 12 08

Вих. №05-01-46/112 від 10.06.2015р.

Про роботу транспорту

Транспорт є складовою частиною комплексу інфраструктурних галузей, які забезпечують базові умови життєдіяльності суспільства та є важливим інструментом досягнення соціальних та економічних пріоритетів регіону. Його ефективне функціонування є необхідною умовою стабілізації та підйому економіки, покращення умов і рівня життя населення. Робота підприємств транспорту області спрямовується на подальше нарощування обсягів транспортних послуг, більш повного і якісного задоволення потреб населення і господарського комплексу в цих послугах, запровадження сучасних технологій транспорту, модернізацію та приведення у відповідність до євростандартів транспортної інфраструктури.

Транспортна мережа

Транспортна мережа області станом на 1.01.2015р. включала 2885,5 км автомобільних доріг загального користування, з них 99,8% – з твердим покриттям, 412,9 км експлуатаційної довжини залізниць та 86,8 км тролейбусних шляхів (в однопутному обчисленні).

Щільність автомобільних доріг з твердим покриттям по області становить 355,5 км на 1000 км² території і також є одним з найвищих показників серед регіонів України після Львівської і Тернопільської областей. У цілому по Україні цей показник становив 276,6 км на 1000 км² території. Щільність залізничних колій становить 51 км на 1000 км² території (по Україні – 36,3 км).

Від стану транспортної мережі, до якої в умовах активного розвитку міжрегіонального співробітництва пред'являються все більші вимоги, залежить ефективність функціонування транспорту. Автодороги області за багатьма параметрами (стан дорожнього покриття, кількість проїзних частин, швидкість пересування автотранспорту, забезпеченість дорожніми знаками і дорожньою розміткою, об'єктами сфери сервісу) не відповідають європейським стандартам.

Аналізуючи якісний склад автодоріг області необхідно відмітити, що лише 53,4% з них – це дороги з удосконаленими типами покриття (цементобетонне, асфальтобетонне, чорне шосе і чорне гравійне). Ще велику частину (46,0%) в структурі автодоріг загального користування займають дороги, у яких тип покриття біле шосе (щебеневе, шлакове і гравійне) – це покриття перехідного типу, яке потребує вдосконалення, і 0,6% складає частина доріг бруківок (уключаючи булижні) та ґрунтові дороги, оброблені чорними в'язучими матеріалами.

Основна частина автодоріг (майже 79,8% від загальної їх протяжності) відноситься до четвертої та п'ятої (найнижчих) категорій і лише невелика їх частина (8,3%) – до першої та другої категорій.

Виконання робіт з ремонту та утримання автодоріг дорожньою службою ведеться у відповідності до фінансування, яке за останні роки не відповідає потребам. Так, капітальний ремонт дорожнього господарства загального користування здійснювався в 2011р., на який було витрачено 6,4 млн.грн., а в 2012–2014рр. на ці цілі коштів не витрачалось взагалі. Таким чином за 2011р. капітальним ремонтом в області було відремонтовано лише 0,1 км автодоріг, а за 2012р., 2013р. та за 2014р. – не відремонтовано жодного кілометра. Витрати на поточний (планово-попереджувальний) ремонт автодоріг загального користування у 2014р. порівняно з попереднім роком зменшились у 2,7 раза і становили 27,7 млн.грн., а на експлуатаційне утримання – зменшились на 11,2% і становили 30,6 млн.грн.

Транспортна система області об'єднує автомобільний транспорт, який виконує перевезення вантажів та пасажирів, залізничний, авіаційний транспорт та міський електротранспорт, які здійснюють перевезення (відправлення) пасажирів.

Вантажні перевезення

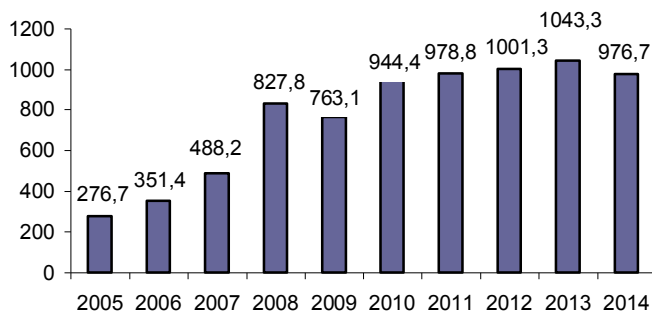
Весь обсяг вантажних перевезень області виконують оператори автомобільного транспорту. Діяльність транспортних операторів, зайнятих на виконанні комерційних вантажних перевезень за останні 2 роки була стабільною. У 2013р. та 2014р. обсяг вантажоперевезень проти попередніх років збільшився на 5,1% та 28,0% відповідно. За 2014р. автоперевізниками було доставлено замовникам 1,9 млн. тонни вантажів, проти 1,5 млн.тонн у 2013р.

Частка обсягу перевезених вантажів у Чернівецькій області в обсязі автомобільних вантажних перевезень у цілому по Україні в 2014р. порівняно з 2013р. не змінилася і становила 0,4%.

Найбільші обсяги вантажоперевезень в області у 2014р. були виконані автоперевізниками м.Чернівців та м. Новодністровська (40,6% та 31,1% відповідно, від загальнообласного обсягу). Серед районів області цей показник був найвищим у Хотинському (6,5%) та Сторожинецькому (6,0%) районах (додаток 1).

Збільшили обсяг вантажоперевезень у 2014р. транспортні оператори м.Новодністровська (в 1,3 раза) та Глибоцького району (на 5,4%). Разом з тим, зниження обсягу перевезених вантажів допустили автоперевізники м.Чернівців та 10 районів області і найбільше: Вижицького – на 33,7%, Заставнівського – на 29,1% Сторожинецького – на 19,2% районів. Окремі автоперевізники упродовж 2014р. значно знизили інтенсивність роботи або припинили діяльність взагалі у зв'язку з фінансовими проблемами та зовнішнім положенням в країні.

Вантажооборот підприємств, які виконують комерційні вантажні перевезення
(млн.ткм)

Обсяг вантажообороту в 2014р. становив 976,7 млн.ткм і зменшився порівняно з 2013р. на 6,4%.

Як свідчать результати статистичного спостереження за роботою підприємств-юридичних осіб, у 2014р. найбільша частка перевезених вантажів (69,5%) відносилась до номенклатурної групи «Інші неметалеві мінеральні продукти».

У сфері вантажних автоперевезень поряд із підприємствами-юридичними особами функціонують приватні транспортні оператори, які виконують перевезення вантажів у міжнародному та внутрішньому сполученнях.

У 2014р. послуги з вантажоперевезень надавала 491 фізична особа-підприємець. У їх власності перебувало 1154 вантажних автомобілів. Ними за 2014р. було перевезено 882,1 тис.т вантажів, виконано транспортну роботу в обсязі 835,6 млн.ткм. У порівнянні з 2013р. обсяг перевезених вантажів зменшився на 6,7%, а вантажооборот – на 10,4%. Частка вантажоперевезень, виконаних цією категорією перевізників, у загальнообласному обсязі вантажних перевезень за 2014р. становила 47,0%, а вантажообороту – 85,6% і зменшилась у порівнянні з попереднім

Більшу частину обсягу вантажних перевезень та вантажообороту в області виконують фізичні особи-підприємці.

роком на 17,6 в.п. та на 3,8 в.п. відповідно.

Розподіл вантажоперевезень та вантажообороту за видами перевізників свідчить про те, що приватні транспортні оператори займають на ринку вантажних перевезень значне місце за рахунок міжнародних перевезень.

Розподіл обсягів виконаних робіт у сфері вантажних перевезень за типами перевізників у 2014 році

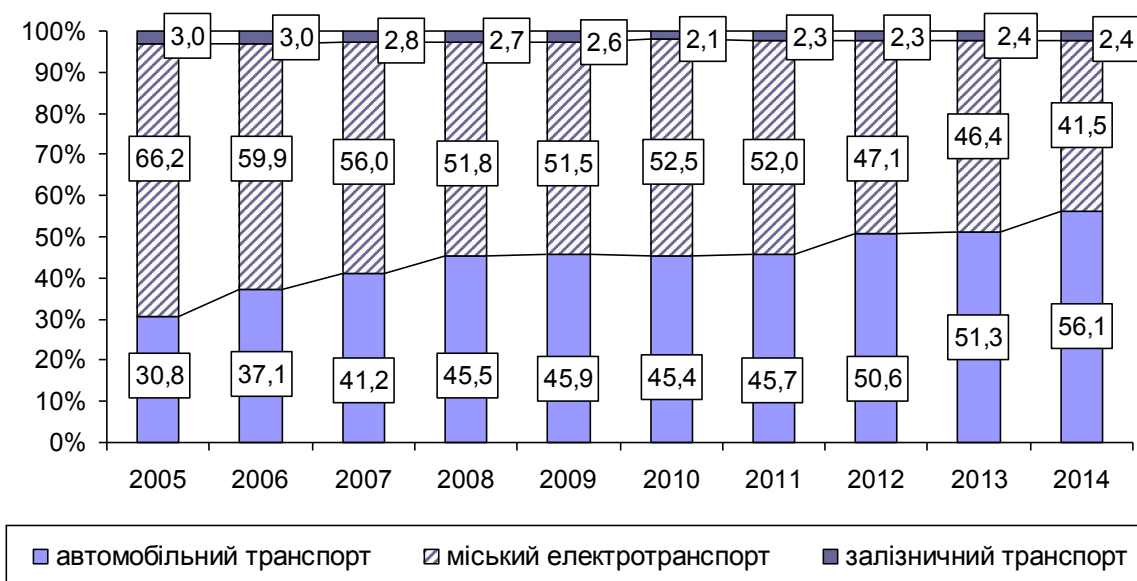
	Підприємства-юридичні особи	Фізичні особи-підприємці
Кількість перевізників	63	491
Частка вантажних перевезень у загальному обсязі, у %	53,0	47,0
Частка вантажообороту у загальному обсязі, у %	14,4	85,6

Пасажирські перевезення

Автомобільний пасажирський транспорт

Специфіка кожного виду транспорту, його технічні та технологічні особливості визначають сфери їх функціонування на ринку транспортних послуг, де кожен з них має різні частки в секторі пасажирських перевезень.

Розподіл обсягів перевезення пасажирів за видами транспорту (відсотків)

Однією з найважливіших ланок системи транспортних комунікацій області є автомобільний пасажирський транспорт. Цей вид транспорту завдяки своїй мобільності та зручності відіграє вагомую роль у сфері пасажирських перевезень.

У числі пасажирських автоперевізників 28 підприємств-юридичних осіб та 159 фізичних осіб-підприємців.

Операторами пасажирського автотранспорту обслуговується маршрутна мережа, яка включає 44 автобусних маршрути внутрішньоміського, близько 200 – приміського і більше 50 – міжміського (включаючи міжміське внутрішньообласне) сполучення і розробляється на основі висновків науковців та враховуючи побажання користувачів. Регулярним транспортним сполученням охоплено 380 із 417 населених пунктів області.

За 2014р. автоперевізниками області було перевезено 42,5 млн. пасажирів, що на 1,6% менше, ніж за 2013р. Зниження обсягу перевезених пасажирів допустили автоперевізники м.Новодністровська та м.Чернівці на 8,7% та на 7,2%, а серед районів найбільше у Сторожинецькому, Кельменецькому, та Сокирянському на 14,2%, 5,8% та 5,3% відповідно. Разом з тим, високі темпи зростання цього показника спостерігалися в Кіцманському – 127,2%, Новоселицькому – 125,6% та Путильському – 110,3% районах. (додаток 3).

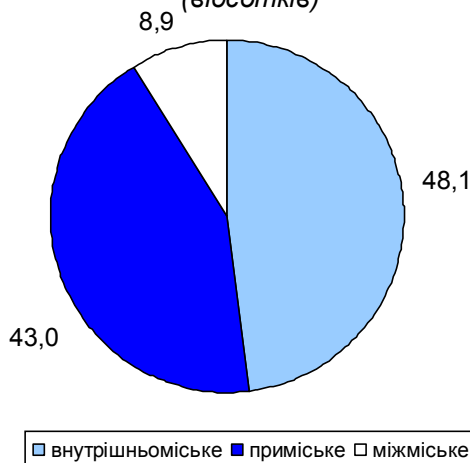
Пасажирські перевезення автомобільним транспортом за областями Карпатського економічного району за 2014 рік				
	Перевезено пасажирів		Пасажирооборот	
	млн.	у % до 2013р.	млн. пас.км	у % до 2013р.
Україна	2913,3	87,1	42631,7	87,0
області				
Закарпатська	41,0	95,1	799,3	101,4
Івано-Франківська	85,3	102,9	1232,8	98,3
Львівська	171,0	103,0	3042,4	92,4
Чернівецька	42,5	98,4	1412,2	109,3

Обсяг пасажирської роботи порівняно з попереднім роком збільшився на 9,3% і становив 1412,2 млн.пас.км. Збільшення обсягу пасажирської роботи відбулося в м.Новодністровську та 10 районах області і найбільше: Новоселицькому – в 1,5 раза, Кіцманському – на 34,8%, Вижницькому – на 12,1% районах.

В обсязі пасажирських автоперевезень та пасажирообороту в цілому по Україні частка Чернівецької області зросла порівняно з 2013р. на 0,2 в.п. та на 0,7 в.п. відповідно і становила 1,5% та 3,3%.

В структурі пасажирських автоперевезень у 2014р., як і в попередні роки, основний обсяг пасажиропотоку формувався у внутрішньоміському сполученні – 48,1% від загального обсягу пасажирських перевезень автомобільним транс-портом. Його частка, в порівнянні з 2013р.

Розподіл обсягу пасажирських перевезень за видами сполучення у 2014 році (відсотків)

зменшилась на 2,7 в.п. При цьому на 1,7 в.п. та на 1,1 в.п. відповідно збільшилась частка приміських та міжміських перевезень і становила 43,0% та 8,9%.

Оскільки сфера пасажирських транспортних послуг є вигідною та перспективною для розвитку малого бізнесу, на ринку автомобільних

пасажирських перевезень поряд з підприємствами-юридичними особами

активно функціонують фізичні особи-підприємці. За 2014р. цією категорією перевізників було перевезено 24,5 млн. пасажирів, що на 0,1% більше, ніж за попередній рік (додаток 2). Їхня частка в загальному обсязі автомобільних пасажирських перевезень становила 57,7% проти 56,7% у 2013р.

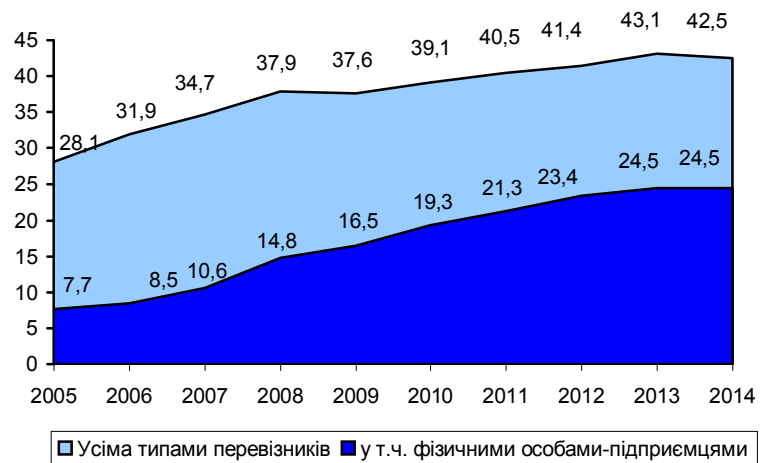
Для розвитку конкуренції та обмеження монополізму на ринку пасажирських транспортних послуг в області допуск до роботи на маршрутній мережі проводиться виключно на основі конкурсного відбору. При визначенні переможців конкурсу враховується наявність нових машин, матеріально-технічної бази для ремонту і техогляду рухомого складу, служби безпеки руху

та медогляду водіїв, подання інвестиційних зобов'язань щодо оновлення рухомого складу в найкоротші терміни та спроможність забезпечити якісне та безпечне обслуговування пасажирів. Перевага надається тим перевізникам, у яких транспортні засоби сучасні, сертифіковані, облаштовані спеціальним обладнанням для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями та які мають резерв для заміни рухомого складу в разі необхідності.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.08р. №1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування» в області розроблені і застосовуються умови проведення конкурсів із запровадженням бальної системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів.

Особливе місце серед інших видів транспорту займає міський електротранспорт. Цим видом транспорту перевезення здійснюються за 10 тролейбусними маршрутами внутрішньоміського сполучення. Завдяки нижчій вартості проїзду в міському електротранспорті та наявності пільг для багатьох категорій громадян, перевага надається саме цьому виду транспорту. Щодня цим видом транспорту в середньому перевозиться 86 тис. пасажирів. У

Динаміка обсягу пасажирських перевезень за типами перевізників
(млн.пас.)

**Міський
електротранспорт**

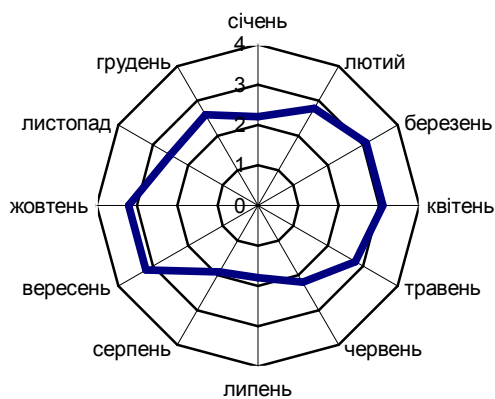

розрахунку на одну особу наявного населення м.Чернівців, де функціонує цей вид транспорту, за минулий рік приходилось у середньому 119 поїздок. Для порівняння, кожен житель м.Чернівців у 2014р. скористався послугами автомобільного пасажирського транспорту в середньому 77 разів.

На міський електротранспорт припадає більше 61% пасажиропотоку внутрішньоміського сполучення або майже половина загального обсягу пасажирських перевезень області.

За 2014р. міським електротранспортом було перевезено 31,4 млн. пасажирів, що на 19,6% менше, ніж за 2013р. Обсяг пасажирообороту також зменшився на 19,6% і становив 175,7 млн.пас.км. У загальному обсязі пасажирських перевезень міським електротранспортом 37,0% становили перевезення з платним проїздом.

Помісячна динаміка обсягів пасажирських перевезень міським електротранспортом у 2014 році (млн.пас.)

Розглядаючи помісячну динаміку пасажирських перевезень міським електротранспортом можна зазначити, що найменші обсяги перевезень цим видом транспорту приходились на червень, липень та серпень. Саме на ці місяці припадає основний період відпусток у громадян та канікули у школярів і студентів. Максимальними обсяги перевезень були у березні, квітні, вересні та жовтні. На ці місяці року припадали

найбільші обсяги продажу проїзних абонементних квитків тривалого користування.

Робота міського електротранспорту безпосередньо залежить від якісного стану рухомого складу, який продовжує зношуватись і зменшуватись в кількості. На кінець 2014р. тролейбусний парк уключав 79 машин, що на 9,2% менше, ніж на кінець 2013р. За минулий рік було списано 8 старих машини і не придбано жодної нової. При цьому 78,5% тролейбусів є морально застарілими і фізично зношеними, які працюють з понаднормативним терміном експлуатації (більше 15 років). Такий технічний стан рухомого складу призводить до зменшення його випуску на лінію, а це, в свою чергу, знижує перевізні можливості, веде до перевантаження ліній, що зумовлює часті поломки та вихід з ладу машин. В результаті неритмічної роботи міського електротранспорту погіршується

якість обслуговування пасажирів. Усі ці фактори спричинили перерозподіл пасажиропотоку у внутрішньоміському сполученні: все більше мешканців м.Чернівців користуються дорожчими, але якіснішими послугами пасажирського автомобільного транспорту. Основними ж користувачами міського електротранспорту залишаються ті категорії населення, яким згідно з діючим законодавством надано право пільгового проїзду в громадському транспорті, отже, найчисленніша з них група – пенсіонери.

**Компенсації
за пільгові перевезення
пасажирів**

Громадський транспорт є однією з небагатьох сфер економіки, де лише частково діє основний принцип ринкової економіки – вартість послуги має бути оплачена споживачем. Тому обслуговування пільгових категорій громадян, які мають право на безплатний проїзд у громадському транспорті, та бюджетне фінансування відповідних компенсацій за це, як для міського електротранспорту, так і для автомобільного транспорту, є важливим питанням, адже саме ці види транспорту здійснюють весь обсяг перевезень пільговиків.

За 2014р. міським електротранспортом було перевезено 19,8 млн. пасажирів, які мали право на безплатний проїзд, що становило 63,1% від загального обсягу перевезених пасажирів цим видом транспорту.

За даними управління праці та соціального захисту населення Чернівецької міської ради, у 2014р. перевізники, які виконують пільгові перевезення, були профінансовані на 30% від розрахункових потреб. Так, підприємствами міського електротранспорту та автомобільного транспорту при потребі на ці цілі в 39,8 млн.грн. було отримано субвенцій на 16,2 млн.грн., з них 4,4 млн.грн. на погашення заборгованості за попередній рік.

Компенсаційні виплати на покриття витрат від перевезення пільгових категорій громадян за 2014 рік			
(тис.грн.)			
	Розрахункові потреби	Отримано коштів з бюджету	У т.ч. на погашення заборгованості за попередній рік
Усього	39800,0	16194,6	4441,6
міський електро-транспорт	35000,0	14274,6	3818,5
автомобільний транспорт	4800,0	1920,0	623,1

Залізничний транспорт

Залізничний транспорт упродовж останніх років утримує 2–3% пасажиропотоку області.

За 2014р. станціями залізниць, які розташовані на території Чернівецької області, було відправлено 1,8 млн. пасажирів, з них 96,0% – станціями Львівської, решта – станціями Південно-Західної залізниці. Майже 81% обсягу відправлень пасажирів залізничним транспортом формується за рахунок приміського сполучення. У прямому сполученні за минулий рік було відправлено близько 10,3% пасажирів від загальної кількості, а у місцевому – 9,1%.

У порівнянні з 2013р. обсяг відправлень пасажирів залізницею зменшився на 4,7%, в основному, за рахунок зменшення його в приміському сполученні.

Перевезення пасажирів залізничним транспортом за областями Карпатського економічного району за 2014 рік

	Перевезено пасажирів, млн.	Частка у загальному обсязі по Україні, у%
Україна	389,3	100,0
області		
Закарпатська	8,4	2,2
Івано-Франківська	5,7	1,5
Львівська	30,5	7,8
Чернівецька	1,8	0,5

Авіаційний транспорт

Авіаційний транспорт не відіграє істотної ролі в загальному обсязі пасажирських перевезень області. Упродовж останніх трьох років в області пасажирські авіаперевезення не виконувались.

За 2014р. аеропортом м.Чернівців, відправлено та прийнято 0,2 тис. повітряних суден (в 2,7 раза менше, ніж за 2013р.), з яких майже половина здійснювала рейси у міжнародному сполученні. Кількість пасажирів, яких відправлено з аеропорту м.Чернівців, зменшилась в 12 разів і становила 0,6 тис.

Кількість пасажирів, які прибули до аеропорту м.Чернівців, зменшилась в 22 рази і становила 0,4 тис.

Аналізуючи роботу транспорту неможливо не звернути увагу на пов'язані з нею деякі негативні фактори. Один з них – це проблема безпеки дорожнього руху. За даними державтоінспекції УВС України в Чернівецькій області за 2014р. на території області сталося 2,0 тис. дорожньо-транспортних пригод (ДТП), що на 9,3% більше, ніж за попередній рік, з них 262 – з постраждалими. Із загальної кількості ДТП 3,3% сталися з вини осіб, що перебували за кермом в нетверезому стані. Кількість постраждалих у ДТП становила 347 осіб, з них 303 – травмованих та 44 – загиблих. Це стало наслідком ігнорування окремими перевізниками та іншими учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху і нехтування чинними нормативними актами

Негативні фактори роботи транспорту

щодо гарантування безпеки перевезень. Основними причинами аварійності на автодорогах області були недотримання правил дорожнього руху і, перш за все, водіями автотранспорту: порушення правил маневрування, перевищення безпечної швидкості, недотримання дистанції, виїзд на смугу зустрічного руху тощо.

Ситуація вказує на те, що питання профілактики ДТП ще не стало пріоритетним в організаторській діяльності власників автотранспорту. Не завжди вони керуються принципом “Надійність кожного водія – це гарантія життя пасажирів”. Особлива актуальність цього принципу проявляється в умовах постійного зростання інтенсивності дорожнього руху, низької дисципліни його учасників, небезпечності окремих ділянок доріг, несприятливих природно-кліматичних факторів тощо.

Іншою не менш важливою проблемою, пов’язаною з функціонуванням транспорту, є забруднення навколишнього середовища.

Основним забруднювачем довкілля області є автомобільний транспорт.

Незважаючи на те, що Чернівецька область відноситься до найбільш благополучних в екологічному відношенні регіонів України, за 2014р. у повітряний басейн області потрапило 37,0 тис.т забруднюючих речовин, з них 34,5 тис.т або 93,3% – від пересувних джерел (автомобільний, залізничний транспорт та виробнича техніка). Найбільшим забруднювачем довкілля був автомобільний транспорт, на який припадало майже 87,8% загального антропогенного навантаження на повітря (32,5 тис.т). Найбільшого забруднення повітря викидами від автотранспорту зазнали м.Чернівці (10,6 тис.т або 32,6% від загального обсягу викинутих транспортом шкідливих речовин), Сторожинецький, Новоселицький та Кіцманський райони (3,1–2,4 тис.т або 9,4%–7,4%). Щільність викидів від автотранспорту становила 4,0 т на 1 км² території області. У розрахунку на одну особу населення автотранспортом за минулий рік викинуто 36 кг шкідливих речовин. Значно більше викидів припадало на одного мешканця міст Чернівців та Новодністровська.

Доходи від реалізації транспортних послуг

Від реалізації транспортних послуг підприємствами транспорту за 2014р. було отримано 361,8 млн.грн. проти 306,3 млн.грн. доходів у 2013р. Частка послуг транспорту в загальному обсязі реалізованих послуг становила 20,7% і збільшилась проти 2013р. на 1,8 в.п.

Зовнішня торгівля послугами транспорту

У 2014р. в сфері торгівлі послугами підприємства транспорту здійснювали зовнішньоекономічні операції з партнерами із 30 зарубіжних країн. Обсяг експорту транспортних послуг становив 3,0 млн.дол.США і зменшився проти 2013р. на 24,3%. Питома вага транспортних послуг у загальнообласному обсязі експорту послуг становила 19,3% (у 2013р. – 22,9%). Обсяг імпорту транспортних послуг становив 1,0 млн.дол.США і збільшився проти 2013р. на 49,1%. Питома вага транспортних послуг у загальнообласному обсязі імпорту послуг становила 67,1% (у 2013р. – 26,9%).

Найбільші обсяги експорту транспортних послуг були надані партнерам Румунії (на 1,2 млн.дол.США або 39,8% від загального обсягу експорту транспортних послуг), Туреччини (на 0,4 млн.дол.США або 11,9%), Російської Федерації (на 0,3 млн.дол.США або 10,5%), Нідерландів (на 0,2 млн.дол.США або 7,2%) та Німеччини (на 0,2 млн.дол.США або 6,2%).

Найбільші обсяги імпорту транспортних послуг були отримані від партнерів Великої Британії (на 0,3 млн.дол.США або 28,3% від загального обсягу імпорту транспортних послуг), Польщі (на 0,2 млн.дол.США або 25,0%) та Грузії (на 0,2 млн. дол.США або 18,7%).

Ціни на транспортні послуги

Важливим чинником, що впливає на формування попиту на послуги транспорту, є ціни на них. У 2014р. відбулося суттєве подорожчання транспортних послуг на 19,7%, тоді як у 2013р. – на 13,8%. Передусім, така ситуація була зумовлена зростанням вартості проїзду у таксі (на 32,2%). Міжміський автобус та міжміський поїзд зросли в ціні на 23,6% та на 20,6% відповідно. Міські маршрутні таксомотори, міський транспорт та приміський автобус подорожчали на 20,0%, на 19,7% та на 17,3% відповідно.

Важливим чинником, що впливає на формування попиту на послуги транспорту, є ціни на них.

У 2014р.

Індекси споживчих цін (тарифів) на транспортні послуги (грудень до грудня попереднього року) (відсотків)		
	2014р.	2013р.
Транспортні послуги	119,7	113,8
залізничний пасажирський транспорт	119,1	111,7
автодорожній пасажирський транспорт	120,0	114,1
авіаційний пасажирський транспорт	–	–

Інвестиції

Розвиток транспортної системи потребує, насамперед, вирішення внутрішніх проблем транспорту як окремого сектору

економіки, що вимагає значних капіталовкладень.

Капітальні інвестиції підприємств транспорту за рахунок усіх джерел фінансування в 2014р. становили 15,1 млн.грн або 0,9% від загального обсягу капітальних інвестицій області (у 2013р. – 0,8%).

Найбільше капітальних інвестицій було освоєно підприємствами наземного транспорту – 9,0 млн.грн. (59,4% від загального обсягу капітальних інвестицій підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності).

Вагомим фактором економічного зростання підприємств транспорту є вкладення в них іноземних інвестицій, обсяг яких поки що невеликий. Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал), внесених у підприємства транспорту, на 31 грудня 2014р. становив 100,4 тис.дол.США, що на 96,6 тис.дол.США або на 49,0% менше обсягів інвестицій на початок 2014р. Від загального обсягу прямих іноземних інвестицій, вкладених в економіку області, інвестиції в транспортні підприємства склали лише 0,1%.

Серед іноземних партнерів, які вклали свої кошти в транспортні підприємства області, найбільш активними були інвестори з Лівану та Російської Федерації.

На підприємствах транспорту та складського господарства із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб у 2014р. працювало 4,5 тис. осіб, що становило 3,5% від усіх працюючих в економіці області.

Кількість працюючих та їх заробітна плата

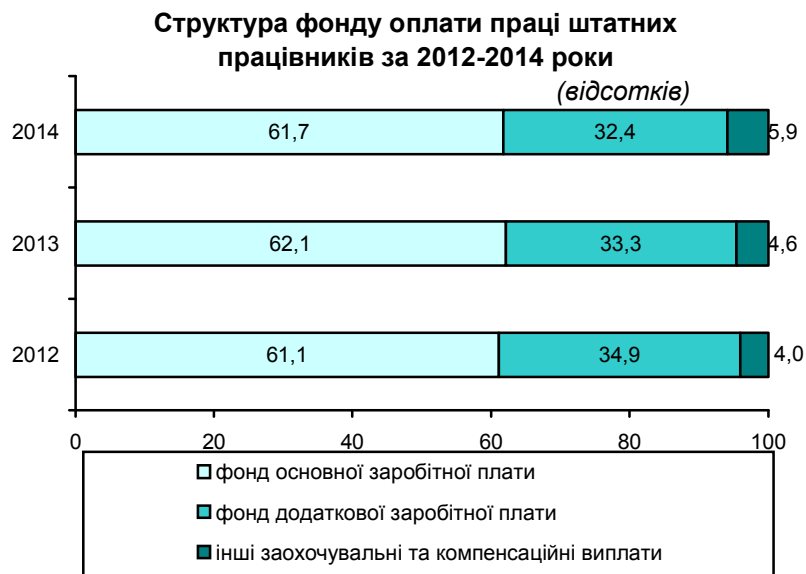
Для виконання обсягу робіт, крім штатних працівників, на підприємства транспорту у 2014р. було залучено ще 161 працівника позаоблікового складу, з яких 41 особа – зовнішні сумісники, 120 – працюючі за договорами цивільно-правового характеру.

У середньому кожним працівником транспорту в 2014р. було відпрацьовано 1531 годину або 77,7% встановленого відповідно до режиму роботи підприємств фонду робочого часу. Втрати робочого часу через переведення працівників з економічних причин на неповний робочий день (тиждень) – становили 10,9% фонду робочого часу. Кількість працівників, які працювали в такому режимі становила 2,3 тис. осіб або 52,1% середньооблікової кількості штатних працівників.

Фонд оплати праці всіх працівників підприємств транспорту та складського господарства, (включаючи працівників позаоблікового складу) за 2014р. становив 146,2 млн. грн., з нього фонд оплати праці штатних працівників – 144,0 млн. грн. або 98,5%.

У структурі фонду оплати праці штатних працівників найбільшу частку – 61,7% складала основна заробітна плата, 32,4% – додаткова заробітна плата, решта – заохочувальні та компенсаційні виплати (5,9%).

Розмір середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника підприємств транспорту та складського господарства у 2014р. становив 2682 грн. (у середньому в усіх сферах економіки області – 2578 грн.) і у 2,2 рази перевищував розмір мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (1218 грн.).

Порівняно з 2013р. розмір заробітної плати збільшився на 10,3%.

Із загальної кількості працівників, які на кінець грудня 2014р. відпрацювали 50% і більше табельного фонду робочого часу, встановленого на місяць, 3,3% працівників отримали заробітну плату в межах мінімальної заробітної плати.

Можливість працювати нормативно встановлений час у 2014р. дозволила б збільшити розмір середньомісячної заробітної плати на 13,6% або на 423 грн.

Про наявність фінансових проблем у транспортних підприємств свідчить несвоєчасність розрахунків із працівниками по заробітній платі. Так, станом на 1 січня 2015р. сума боргу на підприємствах транспорту та складського господарства, становила 2315,0 тис. грн. або 77,1% від загальної суми боргу по області.

Висновки

Підсумки роботи підприємств транспорту свідчать про те, що ними проводиться робота, спрямована на забезпечення зростання обсягів транспортних послуг, підвищення їх якості та надійності, забезпечення високого рівня мобільності населення області. За останні роки забезпечено зростання обсягів пасажирських перевезень, вантажної та пасажирської роботи підприємствами автомобільного транспорту. На ринку транспортних послуг активно функціонують і намагаються нарощувати

темпи роботи у сфері вантажних та пасажирських перевезень фізичні особи-підприємці. Щорічно зростає середньомісячна заробітна плата працюючих на транспортних підприємствах.

Поряд з тим, у роботі транспортного комплексу мають місце негативні фактори: у 2014р. в області продовжує зберігатися негативна тенденція до зниження основних показників роботи залізничного та авіаційного транспорту, знизилась інвестиційна активність транспортних підприємств, існують проблеми із залучення акціонерного капіталу на розвиток транспортної сфери.

Вирішення цих проблем могло б забезпечити подальший розвиток транспорту в цілому та окремих його видів.

Начальник Головного управління

А.В.Ротар

Вик. Чубенко О.В. тел. 58 15 80